

Klimafestival

- Kvæg modul

Martin Øvli Kristensen og Nicolaj I. Nielsen,
Specialkonsulent, HusdyrInnovation, Seges

Ecopark d. 27. august 2021

SEGES

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

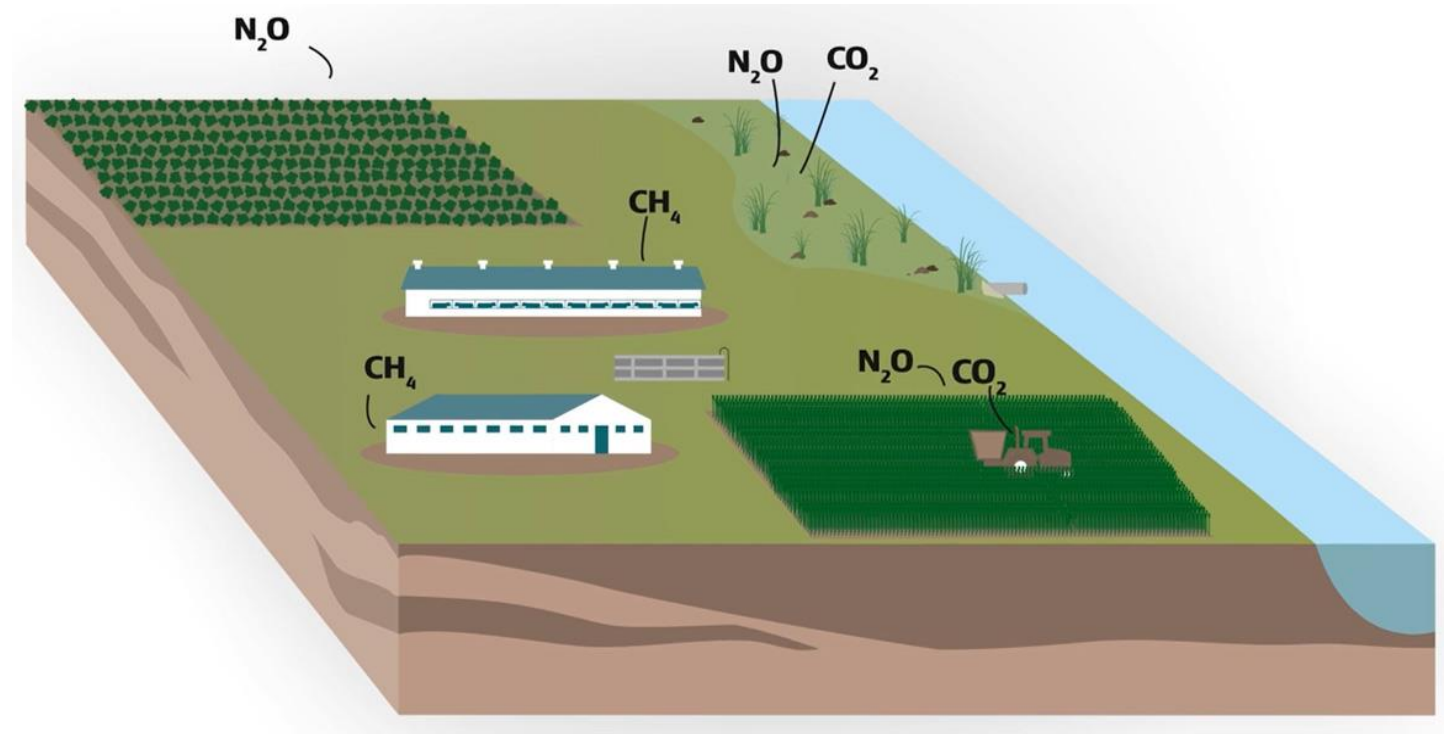

Agenda

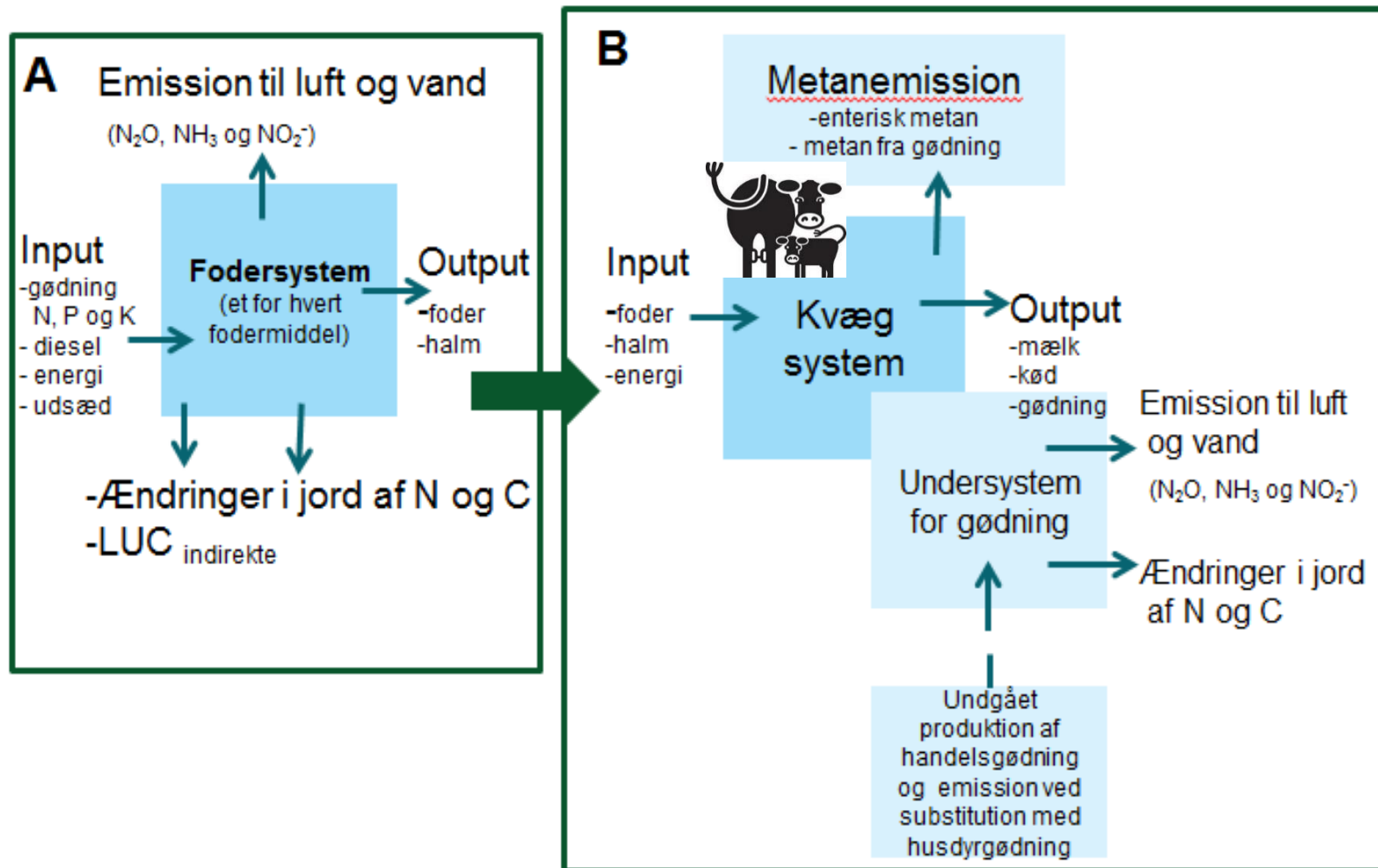
- Emissionskilder
- Gennemgang af de enkelte emissionskilder
- Virkemidler
- Spørgsmål

Emissionskilder

- Stald
- Lager
- (Afgræsning)
- Fordøjelse
- Import af foder
- Import af dyr
- Energi

Model for beregning af bidragene til mælkenes klimaaftryk

Emission – stald

- N_2O , NH_3 og CH_4
- Afhænger af mængden af udskilt kvælstof og organisk materiale i gødning og urin
- Staldtype
  - Differentieret emissionskoefficienter for gylle og dybstrøelse
  - Differentieret emissionskoefficienter for NH_3
  - Nationale og IPPC emissionsfaktorer

Emission – lager

- N_2O , NH_3 og CH_4
- Afhænger af mængden af kvælstof og organisk materiale i gødning og urin
- Lagertype - flydelag
  - Differentieret emissionskoefficienter for gylle og dybstrøelse
  - Nationale og IPPC emissionsfaktorer
- Pt ikke muligt at vælge telt overdækning

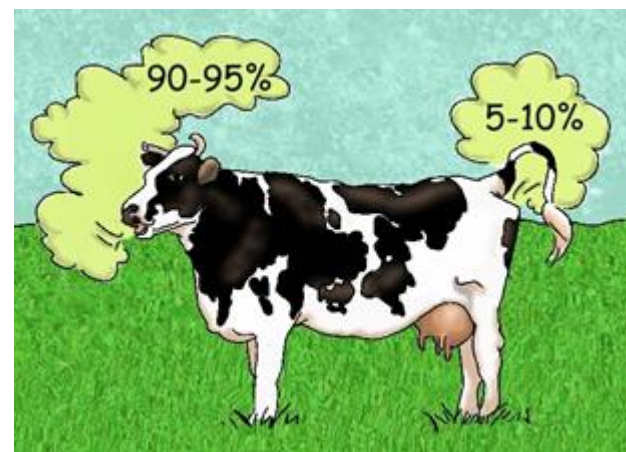
Emission - afgræsning

- Andel gødning afsat ved afgræsning beregnes ud fra "antal dage på afgræsning pr. år" og "antal timer pr. dag"
- Gødning afsat ved afgræsning trækkes fra i stald og lager
- IPCC emissionskoefficienter

Sengestald med fast gulv 	80 stk	stk
<i>Gødningsregnskab 18/19</i>		
<div style="background-color: #c08060; height: 100px;"></div>		
Afgræsning 		
Antal dage	0 dage <i>Standard værdi</i>	dage
Antal timer pr. dag	0 timer/dag <i>Standard værdi</i>	timer/dag

Emission - fordøjelse

- Metan (CH_4) dannes som restprodukt når koens mikroorganismer nedbryder kulhydrater
- Udgør ca. 50 % af det totale klimaaftryk fra mælkeproduktionen
- Afhænger af
  - Tørstofoptag
  - Fedtsyre indhold i rationen
  - NDF indhold i rationen
- For ungdyr
  - Kraftfoderoptag, grovfoderoptag, fedtsyreindtag, askeindtag og vomnedbrudt NDF

* Aarhus universitet

Emission - fordøjelse (2)

- Nødvendige oplysninger – malkende køer

Ydelse, kg EKM

11.480 kg EKM
Gødningsregnskab 18/19

_____ kg EKM

Foderoptag, kg TS/dag **i**

24,1 kg TS/dag
Standard værdi

_____ kg TS/dag

Fedtsyrer, g/kg TS **i**

34 g/kg TS
Standard værdi

_____ 45 g/kg TS

NDF, g/kg TS **i**

303 g/kg TS
Standard værdi

_____ g/kg TS

Emission - fordøjelse (3)

- Nødvendige oplysninger - ungdyr

Foderoptag, kg TS/dag

7,7 kg TS/dag
Standard værdi

_____ kg TS/dag

Fedtsyrer, g/kg TS

19 g/kg TS
Standard værdi

_____ g/kg TS

Kraftfoderandel, %

9 %
Standard værdi

_____ %

Import af dyr

- Indkøbte dyr kommer med et klimaaftryk
- Standard tal pr. kg vægt
- Klimaaftrykket pr. dyr beregnes ud fra vægt

Import af foder

- Kan tilvælges i LVK
- Beregning af klimaaftryk for fodermidler der ikke er dyrket på bedriften
- Gruppering af fodermidler
- Standard klimaaftryk tal pr. gruppering af fodermiddel fra GFLI eller AU

Virkemiddel - fodring med fedt

- Fedt har en reducerende effekt på metanudledningen
  - Fedtomsætningen giver ikke basis for metandannelse i vommen
  - Fedt er en god energikilde → erstatter kulhydrater som dermed ikke omsættes i vommen
- Ca. 4-5 % reduktion i metanudledning for hver gang fedtsyreniveauet hæves med 10 g/kg TS
- Afbalanceret ration
  - Fedtsyreniveau = 45 – 50 g/kg TS
- Effekten på det totale klimaaftryk fra bedriften vil afhænge af fedtkilden
  - Rapsfrø

Virkemiddel – forsuring af gylle

- Staldforsuring – reducere emission i både stald og lager (og udbringning)
- Kun tilgængelig ved gyllesystem
- National emissionsfaktor
  - Reducerer NH_3 emissionen med 50 %
  - Reducerer CH_4 emissionen med 60 %

Virkemiddel – afgangning af gylle

- Biogas – reducere emission i både stald og lager (og udbringning)
- Pt kun tilgængelig ved gyllesystem
- National emissionsfaktor
  - Reducerer CH_4 emissionen med 40 % i stald og lager
  - Øger NH_3 emissionen i lageret med 50 %

Mulighed for tilvalg af virkemidler

- Angiv hvor stor en andel af gylle det behandles

Sengestald med fast gulv [^]	80 stk <i>Gødningsregnskab 18/19</i>	stk
Staldforsuring - angiv andel af gylle der skal forsures	0 % <i>Standard værdi</i>	%
Biogas - angiv andel af gylle der leveres til biogas	0 % <i>Standard værdi</i>	%

Produktregnskab

- Excel-ark
- Anvender tal fra LVK-bedriftaftryk
- Mangler oplysninger omkring
  - Hjemmedyrket foder til de enkelte dyregrupper (> 6. mdr.)
  - Eksport af dyr til levebrug
  - Kg EKM
  - Kg slagtevægt
- IDF guidelines for allokering af klimaaftryk på mælk og kød

Klimaaftryk fra mælke- og kødproduktion

Husdyrgødning stald	199 ton CO ₂ e
Husdyrgødning lager	182 ton CO ₂ e
Husdyrgødning afgræsning	0 ton CO ₂ e
Fordøjelse	658 ton CO ₂ e
Foderdyrkning	293 ton CO ₂ e
Import af energi	0 ton CO ₂ e
Import af dyr	0 ton CO ₂ e
Import af foder	300 ton CO ₂ e
Eksport af dyr til levebrug	-65 ton CO ₂ e
Total klimaaftryk fra mælkeproduktionen	1567 ton CO ₂ e
Klimaaftryk per kg produkt	
Klimaaftryk per kg. EKM	<u>1.10</u> kg CO ₂ e
Klimaaftryk per kg. Kød	<u>7.30</u> kg CO ₂ e

Spørgsmål

SEGES

